

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

PSZ.V.431.36.2017

Kielce, 20 listopada 2017 r.

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wysł. dnia	20. 11. 2017
L.dz. .... zał.	02
Podpis	

Pani
Ewa Górską
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Tarłowie

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarłowie w dniach 9 - 11 października 2017 r. przeprowadził zespół kontrolny w składzie: Barbara Nowak – Kierownik Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego - koordynator kontroli, Magdalena Pracon – starszy inspektor wojewódzki w Oddziale Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego, Anna Kowalska – inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej, Agnieszka Krzysiek – inspektor wojewódzki w Oddziale Planowania i Realizacji Budżetu Polityki Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach,

na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr: 837/2017, 838/2017, 833/2017 i 834/2017 z dnia 6 października 2017 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach Panią Annę Gromską.

Zakres kontroli:

Efektywność działania samorządów gminnych w realizacji Programu Rodzina 500+.

1. Organizacja przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1851):
  - a) kto jest realizatorem zadania – na podstawie m.in. statutu, regulaminu, zarządzeń, upoważnień.
2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych:
  - a) zasadność i terminowość przyznawania świadczeń na podstawie analizy indywidualnej dokumentacji klientów.
3. Wykorzystanie środków w ramach 2% otrzymanej dotacji na obsługę Programu Rodzina 500+:

- a) weryfikacja dokumentów księgowych w związku z otrzymaniem środków w ramach 2% na wdrażanie Programu;
  - b) weryfikacja wydatków wykazanych w sprawozdaniu Rb-50;
  - c) weryfikacja, czy wartość udzielanej dotacji na koszty obsługi nie przekroczy wartości 2% w stosunku rocznym.
4. Porównanie terminowości realizowanych wypłat świadczenia przyznanego decyzją administracyjną z listą wypłat:
- a) prawidłowość zatwierdzania list wypłat zgodnie z instrukcją kontroli i obiegu dowodów księgowych;
  - b) sprawdzenie losowo wybranych decyzji z listą wypłat.

Okres objęty kontrolą:

od 17 lutego 2016 roku do dnia kontroli.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z uchybieniami.

W wyniku przeprowadzonej kontroli ustalono co następuje:

Ad 1. Organizacja przez gminę zadań z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2017 roku poz. 1851).

Gmina Tarłów do realizacji zadania zleconego z zakresu administracji rządowej wynikającego z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, wyznaczyła Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarłowie.

Rada Gminy w Tarłowie Uchwałą Nr XXI/117/16 z dnia 24 marca 2016 r. wprowadziła zmiany w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarłowie dopisując w § 1 pkt. 10 – ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, a w § 16 a statutu określono zadania do realizacji przez Ośrodek Pomocy Społecznej.

W Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarłowie w § 7 dodano pkt 8 „Dział Świadczeń Wychowawczych” oraz zadania wynikające z ustawy o pomocy państwa w wychowaniu dzieci.

W badanym okresie zadaniami wynikającymi z ustawy zajmował się pracownik Działu Świadczeń Wychowawczych, zatrudniony na tym stanowisku od 29 lutego 2016 r.

Upoważnienie Wójta Gminy Tarłów z dnia 17 lutego 2016 r. do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczenia wychowawczego posiada Kierownik OPS.

Ad 2. Ocena prowadzenia postępowania administracyjnego w zakresie przyznawania świadczeń wychowawczych.

W 2016 roku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarłowie wpłynęły 354 wnioski o przyznanie świadczenia 500+ dla 566 dzieci, w tym na pierwsze dziecko 276 wniosków. W roku 2017 do dnia kontroli wpłynęło 38 wniosków, w tym 18 na pierwsze dziecko.

W pierwszych trzech miesiącach funkcjonowania ustawy do Ośrodka Pomocy Społecznej złożono 340 wniosków (kwiecień 264 wniosków, maj – 137 i czerwiec – 25) .

Wnioski można było pobrać w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarłowie ul. Rynek 1 oraz ze strony internetowej. Wnioski były przyjmowane w Ośrodku Pomocy Społecznej.

Świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko przyznawane było rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał kwoty 800 zł, a w przypadku rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym – 1 200 zł. Dochodu rodziny nie brano pod uwagę, jeśli osoba uprawniona złożyła wniosek na drugie i kolejne dziecko.

Pierwsze wnioski złożone od 1 kwietnia do 1 lipca 2016 r. powinny być rozpatrzone w ciągu 3 miesięcy od daty ich wpływu. Po tym okresie obowiązuje termin k.p.a.

Świadczenia przyznane na drugie i kolejne dziecko – bez dochodu rodziny

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:

OPS.8255.000029.04.2016; OPS.8255.00004.04.2016; OPS.8255.000030.04.2016;
OPS.8255.000025.04.2016; OPS.8255.000011.04.2016; OPS.8255.000012.04.2016;
OPS.8255.000019.04.2016; OPS.8255.000017.04.2016; OPS.8255.000014.04.2016;
OPS.8255.000020.04.2016.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL.

Świadczenia przyznane na pierwsze dziecko

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:

OPS.8255.000369.10.2016 oraz decyzja uchylająca świadczenie OPS.535.000008.02.2017;
OPS.8255.000046.04.2016; OPS.8255.000357.07.2016; OPS.8255.000276.05.2016;
OPS.8255.000260.05.2016; OPS.8255.000102.04.2016; OPS.8255.000049.04.2016;
OPS.8255.000158.05.2016; OPS.8255.000151.05.2016; OPS.8255.000041.06.2017 oraz
decyzja uchylająca świadczenie OPS.535.0000050.07.2017.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- kopia dowodu osobistego,
- wyrok sądowy o wysokości alimentów,
- oświadczenie o innych dochodach niż opodatkowanych za 2014 r.,
- kopia umowy o pracę lub umowy-zlecenia,
- kopie świadectwa pracy,
- wniosek do ZUS lub KRUS o udostępnienie danych o wysokości odprowadzanych składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- informacja z KRUS lub ZUS o wysokości odprowadzanych składek zdrowotnych,
- zaświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego lub kopia nakazu płatniczego,
- oświadczenie o dochodach ryczałtowych na zał. nr 3,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL,
- weryfikacja o dochodach w systemie informatycznym Min. Finansów,
- zaświadczenie z uczelni o uczęszczaniu na studia,
- zaświadczenie o wysokości obrotu w zryczałtowanym podatku dochodowym z US,
- zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym.

Świadczenia przyznane na pierwsze i kolejne dzieci

Skontrolowano 10 wybranych losowo akt spraw o numerach decyzji:

OPS.8255.000261.05.2016;   OPS.8255.000022.03.2017;   OPS.8255.000240.05.2016;
OPS.8255.000130.05.2016;   OPS.8255.000109.04.2016;   OPS.8255.000288.05.2016;
OPS.8255.000180.05.2016;   OPS.8255.000080.04.2016;   OPS.8255.000257.05.2016;
OPS.8255.000244.05.2016.

Na podstawie sprawdzonych teczek stwierdzono, że każda z nich zawierała dokumenty niezbędne do wydania decyzji administracyjnej m.in.:

- wniosek o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego,
- kopie skróconego aktu urodzenia dzieci,
- kopia dowodu osobistego,
- oświadczenie o innych dochodach niż opodatkowanych za 2014 r.;
- kopia PIT 37 lub PIT 11,
- kopia decyzji KRUS lub ZUS przyznającej świadczenie,
- kopia umowy o pracę lub umowy-zlecenia,
- kopie świadectwa pracy,
- wniosek do ZUS lub KRUS o udostępnienie danych o wysokości odprowadzanych składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- informacja z KRUS lub ZUS o wysokości odprowadzanych składek zdrowotnych,
- zaświadczenie o wielkości gospodarstwa rolnego lub kopia nakazu płatniczego,
- oświadczenie członka rodziny o dochodach osiągniętych w roku kalendarzowym poprzedzającym okres, na który ustalone jest prawo do świadczeń wychowawczych, innych niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art. 27, art.30 B, art. 30 C, art. 30 E, art. 30 F ustawy z dnia 26 lipca 1991 o podatku dochodowym od osób fizycznych,
- weryfikacja danych w rejestrze PESEL,
- weryfikacja danych o dochodach w systemie informatycznym Ministerstwa Finansów,
- kopia CEIDG o działalności gospodarczej,
- zaświadczenie o wysokości obrotu w zryczałtowanym podatku dochodowym z Urzędu Skarbowego,
- zaświadczenie o przebywaniu na urlopie wychowawczym.

Wnioski klientów były opatrzone pieczęcią wpływu, a kopie dokumentów potwierdzano za zgodność z oryginałem.

Decyzje administracyjne zostały wydane na podstawie prawidłowo przywołanych przepisów ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenie wychowawcze (Dz.U. z 2016, poz. 214) oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U z 2017 r. poz. 1257). Natomiast k.p.a. zostało przywołane bez daty wydania i aktualnego publikatora. W podstawie prawnej decyzji przytoczono upoważnienie Wójta dla Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych.

W postanowieniu decyzji podawano: na które dziecko/dzieci przyznano świadczenie, na jaki okres oraz w kwocie 500 zł.

W postanowieniu części skontrolowanych decyzji brak informacji o terminie i sposobie realizacji świadczenia, a w decyzjach przyznających świadczenie za niepełny miesiąc brak informacji o wysokości świadczenia w danym miesiącu.

Ponadto decyzje opatrzone niewłaściwą pieczęcią nagłówkową – jest Ośrodka Pomocy Społecznej, a powinna być Wójta Gminy, ponieważ zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy, którym jest Wójt Gminy Tarłów.

W pouczeniu informowano stronę o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach.

Ad 3. Wykorzystanie środków w ramach 2% otrzymanej dotacji na obsługę Programu Rodzina 500+.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarłowie w 2016 roku na realizację zadania z zakresu świadczenia wychowawczego otrzymał plan dotacji w rozdziale 85211 § 2060 w kwocie 2 440 095 zł, z tego zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem środki przekazane z budżetu Wojewody wyniosły 2 427 552 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 za IV kwartał 2016 r. ogół wydatków poniesionych przez jednostkę na realizację przedmiotowego zadania stanowił kwotę 2 427 549,50 zł. Różnica pomiędzy dotacją otrzymaną, a środkami wykorzystanymi w kwocie 2,50 zł została zwrócona przez Ośrodek do budżetu Gminy przelewem z dnia 30.12.2016 r. (WB nr 231).

W 2016 roku bezpośrednio na wypłatę świadczenia wychowawczego wydatkowano sumę 2 379 952,90 zł (ujęto w paragrafie 3110).

Na pokrycie kosztów obsługi Programu przeznaczono kwotę 47 596,60 zł, tj. nie więcej niż 2% łącznej kwoty otrzymanej dotacji na świadczenie wychowawcze, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W sprawozdaniu Rb-50 środki na obsługę zostały ujęte w następujących paragrafach: 3020 (427,53 zł), 4010 (27 360 zł), 4110 (4 777 zł), 4120 (670,30 zł), 4210 (9 895 zł), 4270 (999 zł), 4280 (115 zł), 4300 (1 495 zł), 4440 (911,61 zł), 4700 (946,16 zł).

W związku z wdrożeniem ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał z budżetu państwa dotację w kwocie 11 814 zł i wykorzystał ją w całości na wydatki osobowe i rzeczowe. Zespół kontrolny sprawdził wybrane wydatki rzeczowe, które ujęte zostały w następujących paragrafach:

- 4210 – 9 232,70 zł (w szczególności zestaw komputerowy + oprogramowanie, licencja oprogramowania do obsługi świadczeń, materiały do przystosowania pomieszczeń, biurko, szafa, artykuły gospodarcze, artykuły biurowe);
- 4270 – 999,00 zł (pomalowanie pomieszczeń);
- 4280 – 115,00 zł (badania lekarskie);
- 4300 – 521,14 zł (wykonanie tablicy informacyjnej, wykonanie i montaż rolet, wykonanie pieczętek);
- 4700 – 946,16 zł (usługi szkoleniowe i koszty podróży na szkolenie).

W 2017 r. środki finansowe na realizację zadania z zakresu świadczenia wychowawczego zostały przyznane w rozdziale 85501 § 2060 (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 lipca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych) w kwocie 3 081 167 zł. Zgodnie ze złożonym zapotrzebowaniem środki przekazane z budżetu Wojewody na dzień 30.09.2017 r. wyniosły 2 407 566 zł.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-50 na dzień 30.09.2017 r. ogół wydatków poniesionych przez jednostkę na realizację przedmiotowego zadania stanowił kwotę 2 402 583,34 zł.

W 2017 roku bezpośrednio na wypłatę świadczenia wychowawczego wydatkowano sumę 2 369 457,30 zł (ujęto w paragrafie 3110).

Na pokrycie kosztów obsługi programu przeznaczono kwotę 33 126,04 zł. W sprawozdaniu Rb-50 środki na obsługę zostały ujęte w następujących paragrafach: 4010 (23 074,80 zł), 4040 (2 070,60 zł), 4110 (4 390,41 zł), 4120 (616,09 zł), 4210 (1 252,32), 4440 (1 185,66 zł), 4 700 (536,16 zł).

Ad 4. Porównanie terminowości realizowanych wypłat świadczenia przyznanego decyzją administracyjną z listą wypłat.

W okresie objętym kontrolą w Ośrodku Pomocy Społecznej w Tarłowie obowiązywało Zarządzenie Nr 1/2016 z dnia 22.02.2016 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w sprawie wprowadzenia w OPS w Tarłowie procedury i kontroli finansowej w zakresie procesów związanych z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych - Załącznik Nr 7 instrukcja obiegu dokumentów finansowo - księgowych .

Skontrolowane listy wypłat o numerach:

- 000001.2016 z dnia 22.04.2016 r.,
- 000011.2016 z dnia 29.04.2016 r.,
- 000021.2016 z dnia 25.05.2016 r.,
- 000024.2016 z dnia 31.05.2016 r.,
- 000030.2016 z dnia 23.06.2016 r.,
- 000042.2016 z dnia 25.07.2016 r.,
- 000047.2016 z dnia 24.08.2016 r.,
- 000058.2016 z dnia 23.09.2016 r.,
- 000071.2016 z dnia 25.10.2016 r.,
- 000091.2016 z dnia 25.11.2016 r.,
- 000093.2016 z dnia 20.12.2016 r.,
- 000001.2017 z dnia 24.01.2017 r.,
- 000012.2017 z dnia 24.02.2017 r.,
- 000024.2017 z dnia 24.03.2017 r.,
- 000037.2017 z dnia 25.04.2017 r.,
- 000046.2017 z dnia 25.05.2017 r.,
- 000063.2017 z dnia 26.06.2017 r.,
- 000070.2017 z dnia 25.07.2017 r.,
- 000082.2017 z dnia 25.08.2017 r.,
- 000092.2017 z dnia 25.09.2017 r.

zawierały wszystkie wymagane instrukcją obiegu dokumentów klauzule, tj. „Sprawdzono pod względem merytorycznym” z podpisem osoby upoważnionej, „Sprawdzono pod względem formalnym i rachunkowym” z podpisem głównego księgowego, „Zatwierdzenie do wypłaty” podpisane przez kierownika i głównego księgowego.

Wnioski i oceny:

1. Organizacja wdrażania przez gminę zadań wynikających z przedmiotowej ustawy przebiegła prawidłowo.
2. Postępowania administracyjne zostały przeprowadzone rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami.
3. Sprawy były załatwiane terminowo.
4. Świadczenia były przyznawane zasadnie, a przypadki odmowy przyznania świadczeń były odpowiednio uargumentowane w uzasadnieniu decyzji administracyjnych.
5. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych k.p.a. zostało przywołane bez daty wydania i aktualnego publikatora.
6. W postanowieniu części skontrolowanych decyzji brak informacji o terminie i sposobie realizacji świadczenia, a w decyzjach przyznających świadczenie za niepełny miesiąc brak informacji o wysokości świadczenia w danym miesiącu.
7. Decyzje opatrzone niewłaściwą pieczęcią nagłówkową – jest Ośrodka Pomocy Społecznej, a powinna być Wójta Gminy, ponieważ zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy postępowanie w sprawie świadczenia wychowawczego prowadzi organ właściwy, którym jest w tym przypadku Wójt Gminy Tarłów.
8. Środki finansowe otrzymane w ramach dotacji na obsługę Programu zostały wykorzystane przez gminę właściwie i zgodnie z prawem.
9. Skontrolowane listy wypłat były opatrzone wymaganymi klauzulami i podpisami.
10. Terminy wypłat, wynikające z list wypłat, były zgodne z harmonogramem.

Mając na uwadze powyższe oceny i uwagi wnoszę o:

1. Przywoływanie w podstawie prawnej decyzji administracyjnych ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego z datą wydania i aktualnym publikatorem.
2. Umieszczanie informacji o terminie i sposobie wypłaty świadczenia w postanowieniu decyzji administracyjnej.
3. Umieszczanie informacji o wysokości świadczenia przysługującego za niepełny miesiąc w postanowieniu decyzji, w przypadku gdy decyzja przyznaje takie świadczenie.
4. Stosowanie w nagłówku decyzji administracyjnej pieczęci Wójta Gminy, jako organu właściwego do prowadzenia postępowań z zakresu świadczenia wychowawczego.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także przekazanie – w terminie 30 dni roboczych od daty otrzymania niniejszego wystąpienie pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach nie podjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z up. WOJEWODY ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

Anna Grzesińska
DYBEK
WYDZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ I ZDROWIA
(podpis zarządzającego kontrolę)